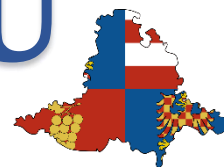

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Sociální demokraté v Evropském parlamentu **hrozí vyloučením Sociálnědemokratické strany Rumunska (PSD)** ze svých řad. Důvodem jsou rozsáhlé **zásahy rumunské vlády**, v jejímž čele PSD stojí, do nezávislosti soudnictví. Informovala o tom 28. února agentura APA. Rumunská vláda v uplynulých dvou letech zákonnými a kádrovými opatřeními postupně **omezuje nezávislost justice**. Minulý týden schválila nouzovým dekretem nová pravidla, která podle kritiků soudnictví dál podřizují politické moci. Krok kritizovali kromě PES také hlava státu Klaus Iohannis, Evropská komise, domácí opozice i řadoví občané. Podle agentury APA, která se odvolává na prohlášení jedničky kandidátky rakouských sociálních demokratů (SPÖ) v evropských volbách Andriase Schiederera, dostala rumunská PSD na kongresu evropských sociálních demokratů v Madridu ultimátum. Podle něj musí tato svá **legislativní opatření stáhnout**, v opačném případě **budou z evropské frakce vyloučeni**. Konkrétní časový plán však prý zatím neexistuje. Rumunsko je v tomto pololetí předsednickou zemí EU.

Česko je v Evropské unii zemí s nejnižšími příjmovými rozdíly. Příjem pětiny nejbohatších je 3,4krát vyšší než příjem pětiny nejchudších. V osmadvacítce dosahuje rozdíl v průměru pětinasobku. Česká republika je také státem s **nejnižší mírou chudoby a sociálního vyloučení**, které hrozí

zhruba 12 procentům obyvatel. V Unii se to týká průměrně 22 procent lidí. Vyplývá to z aktuálních zpráv Evropské komise o situaci v členských státech z 1. března.

Francouzský prezident Emmanuel Macron 4. března v otevřeném dopise představil před květnovými volbami do Evropského parlamentu **svou vizi Evropy**. "*Nikdy od druhé světové války nebyla Evropa tak potřebná. A přece nebyla Evropa nikdy v takovém nebezpečí,*" napsal na počátku svého otevřeného dopisu Macron, který za tři pilíře "evropské renesance" označil **svobodu, ochranu a pokrok**. Text obsahuje řadu konkrétních návrhů, například v zájmu zachování svobody by měla být **vytvořena agentura, která by měla chránit evropské demokracie před zásahy do jejich voleb**, a mělo by být zakázáno financování evropských politických stran ze zemí mimo EU. Z internetu je podle něj třeba vykázat nenávistné slovní útoky. Text obsahuje mimo jiné návrh na vznik **evropského azylového úřadu či klimatické banky**, která by financovala ekologické projekty. Posílit by se měla v EU také **kontrola kvality potravin** (vytvoření Evropské jednotky pro hygienickou bezpečnost). V hospodářské oblasti Macron vyzval k reformě politiky konkurenceschopnosti a obchodní politiky. Společnosti, které ohrožují strategické zájmy Evropy či její hodnoty v oblasti ekologie, ochrany dat, rovného odměňování či placení daní by měly být trestány či rovnou zakázány. Ve strategických odvětvích a při veřejných zakázkách by Evropa podle prezidenta měla stejně jako USA či Čína **přistoupit k politice Evropa na prvním místě**. Zavedená by podle Macrona měla být také **celoevropská minimální mzda**, jejíž výše by byla přizpůsobena situaci v jednotlivých členských zemích. Macron rovněž zmínil nutnost **financovat inovace především podporou nové Evropské rady pro inovace**, který by měla mít rozpočet sorvnatelný s obdobnou institucí ve Spojených státech. Do konce roku by se podle jeho představ měla uskutečnit **evropská konference, která by navrhla reformu evropského projektu**. Liberální francouzský prezident v dopise také kritizuje nacionalisty a vyjadřuje naději, že v reformované Evropě by své místo opět našla i Británie. Otevřený dopis si můžete přečíst [zde](#).

Evropská unie je připravena Británii poskytnout další záruky o tom, že takzvaná **irská pojistka v brexitové dohodě je zamýšlena pouze jako dočasné opatření**. V rozhovoru ve vydání německého deníku Die Welt to řekl 4. března hlavní vyjednaváč EU pro brexit Michel Barnier. Současná podoba pojistky je **hlavní příčinou patové situace kolem britského odchodu z Unie**. Protokol o Irsku a Severním Irsku známý spíše jako irská pojistka je součástí "rozvodové" dohody Británie s EU z toho důvodu, že si ani jedna strana nepřeje po brexitu obnovení hraničních kontrol mezi těmito územími. Opatření by začalo platit tehdy, pokud by během případného přechodného období po brexitu nebyla uzavřena obecná dohoda o budoucích vztazích, která by rovněž zajistila zachování volného režimu na irské hranici. **Hlasování o brexitové dohodě se má uskutečnit v úterý 12. března.**

Evropská lidová strana (ELS) 5. března zahájila **proceduru, na jejímž konci by mohla být maďarská strana Fidesz premiéra Viktora Orbána vyloučena z jejích řad**. O vyloučení Fideszu se bude hlasovat poté, co o to požádalo dvanáct členů ELS z devíti členských zemí Evropské unie, a byla tak **splněna podmínka potřebná pro vyvolání hlasování**. Jasno by mělo být **20. března**. Maďarský premiér Viktor Orbán se v posledních týdnech dostal do ostrého sporu s některými členy ELS kvůli kampani své vlády, která spojuje předsedu Evropské komise Jeana-Clauda Junckera a amerického miliardáře a filantropa maďarského původu George Sorose s podporou migrace a s oslabováním ochrany hranic. Evropská komise minulý týden zveřejnila rozbor jednotlivých bodů kampaně, které označila za "výmysly". Rozhodující by podle agentury DPA mohlo být, jak se při hlasování zachovají členové německé konzervativní unie CDU/CSU, kteří jsou v ELS nejpočetnější skupinou. Člen CSU Manfred Weber přitom kandiduje na předsedu Evropské komise, a bude proto potřebovat v europarlamentu po volbách co největší podporu. Maďarská vláda na výtky reagovala a příští týden vymění billboardy útočící na předsedu Evropské komise Jeana-Claudea Junckera.

Ministr zemědělství Miroslav Toman **přesvědčil evropského komisaře, že české mimořádné kontroly polského hovězího nejsou porušením ochrany volného trhu**. Původně přitom Unie žádala jejich okamžité ukončení a Česku hrozily sankce. Informovala 7. března agentura ČTK.

Zprávy z evropských institucí

Evropská komise (EK) vyzvala 28. února internetové společnosti Google, Facebook a Twitter, aby **účinněji bojovaly s šířením dezinformací na sociálních sítích a obecně na internetu**. Komise v této souvislosti připomněla, že volební kampaň před květnovými volbami do Evropského parlamentu (EP) naplno vypukne už v březnu. Vystoupení je reakcí na materiály, které tři velké internetové firmy předložily v lednu na základě kodexu týkajícího se boje s dezinformacemi, ke kterému loni v říjnu dobrovolně přistoupily. Zavázaly se například, že zaručí transparentnost politické reklamy a že zakročí proti falešným a automatizovaným účtům. Podle Komise ale nyní předložené zprávy o jejich postupu **nejsou dostatečně podrobné a neumožňují skutečně zjistit, zda firmy vůči šíření nepravdivých a dezinformačních zpráv účinně zasahují napříč všemi členskými státy Unie**.

Výbor Evropského parlamentu pro dopravu a cestovní ruch se 5. března vyslovil pro zrušení povinného střídání standardního a letního času v roce 2021. O návrhu směrnice bude muset ještě hlasovat europarlament na plénu. Konec seřizování hodin každého půl roku bude podmíněn **i souhlasem členských států EU**. Ve výboru pro dopravu a cestovní ruch návrh na zrušení povinného střídání standardního a letního času v roce 2021 podpořilo 23 poslanců, 11 bylo proti. Návrh směrnice počítá s tím, že jednotlivé členské státy samy určí, zda zachovají nastalo standardní či letní čas.

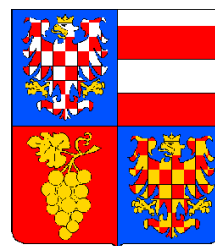
Soudní dvůr Evropské unie se 5. března **začal zabývat žalobou, kterou kvůli unijní směrnici o zbraních podala Česká republika**. Úpravu zakazující některé poloautomatické zbraně či zásobníky schválily členské země i europarlament předloni, podle českých politiků však změna zbytečně omezuje držitele legálních zbraní. Podle české žaloby **je směrnice diskriminační**. Některá její ustanovení nejsou dostatečně přesná a zřejmá a neumožňují majitelům zbraní znát jejich práva a povinnosti, tvrdí žaloba.

Od 1. dubna bude platné nařízení, které **stanoví podmínky pro prověřování zahraničních investic proudících do členských států EU z třetích zemí**. Přispěje tak k zajištění bezpečnosti, veřejného pořádku a ochraně strategických zájmů Evropy. Uvedla to 5. března Evropská komise. Nařízení, projednávané od roku 2017, dnes bylo schváleno na ministerské úrovni. Bude spuštěna spolupráce, která členským státům a Komisi **umožní vzájemnou výměnu informací a možných upozornění na rizika související s konkrétními zdroji zahraničního kapitálu**. Zároveň budou stanoveny základní principy pro národní prověřovací mechanismy, které mohou členské státy provozovat. Vytvoření těchto pravidel je **reakcí na obavy některých evropských zemí, zejména Francie a Německa**, které se týkají především investic z Číny. Mechanismus by měl chránit hlavně klíčová odvětví, jako je energetika, vodní hospodářství, doprava či komunikace, ale také určité technologie, například polovodiče, umělou inteligenci a robotiku.

Počet migrantů, kteří utíkají do Evropské unie přes Středomoří z Afriky a Blízkého východu, se za **poslední tři roky snížil a představuje tak jen asi desetinu rekordního milionového počtu z roku 2015**. Uvedla to 6. března Evropská komise (EK) ve své zprávě o pokroku v unijním migračním programu. EK ale upozornila, že jsou v **této oblasti potřeba další kroky**. Mimo jiné vyzvala k dočasným opatřením stran vyloďování migrantů, které na lodích nevládních organizací odmítají některé země vpouštět do přístavů. Komise rovněž vyzvala Evropský parlament (EP) a unijní státy, aby ještě před volbami do EP **přijaly její návrh z loňského září na navýšení evropské pobřežní a pohraniční stráže během několika let na 10.000 expertů**.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Bruselský palác d'Egmont se v úterý 5. března stal **centrem evropské energetiky**. Desítky odborníků z řad členských států, firem, start-upů a evropských institucí přijeli debatovat o **budoucnosti energetiky** v souvislosti s novými technologiemi na Energetický summit. Čtyři panelové diskuze se nesly v duchu snížení produkovaných emisí, závazcích Evropské unie do roku 2050 v této problematice, a zapojení občanů Unie na cestě k jejich dosažení.

V úterý 5. března se v Evropském výboru regionů konala **Konzultace zúčastněných stran o cílech udržitelného rozvoje k dlouhodobé strategii Evropa 2030**. Výbor regionů je v procesu vypracování své pozice pro udržitelný rozvoj. Ta má být reakcí na zprávu Evropské komise. Toto zasednutí sloužilo jako slyšení pro všechny zúčastněné strany k předložení návrhů, které by si přáli do pozice Evropského výboru regionů zahrnout.

Ve středu 6. března se Zastoupení zúčastnilo konference organizované Evropskou komisí ve spolupráci s Evropským parlamentem na téma **Budoucnost správy státu po roce 2030**. Vzhledem ke změnám, které se v důsledku výzkumu nových technologií projeví v některých aspektech našeho života, musí Evropa začít uvažovat o krocích, které je třeba podniknout v rámci ochrany soukromí a hodnot Unie. Prostřednictvím platformy zákonodárců, akademiků a společenských iniciativ se přítomní snažili přijít na způsob, jak **zapojit do procesu rozhodování nejen občany, ale také nové digitální technologie a umělou inteligenci**.

Dne 7. března se konalo setkání sítě ERRIN, pracovní skupiny v oblasti kreativity a designu. Diskuze účastníků se zástupci Evropské komise se dotýkala hlavně témat kulturních a tvůrčích odvětví, jejichž činnost je založena na kulturních hodnotách nebo uměleckých projevech. Tyto malé a střední podniky, jsou jádrem tvůrčí ekonomiky, vytvářejí pracovní místa a **formují evropskou identitu a kulturu v zahraničí**. Z legislativního a finančního hlediska se jim však dostává pouze malé podpory. Toto setkání podtrhlo **význam investic do těchto podniků a jejich podporu ve všech směrech**.

Kalendář

Březen	11-14		Březen	14	
Zasedání Evropského parlamentu			Zasedání Rady pro finanční záležitosti		

Vybrané akce v Bruselu

- 11. března Workshop evropské start-upy- CERIEcon organizace
- 12. března Evropské inovační ekosystémy
- 13. března Evropský pilíř sociálních práv

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>